

KÖZLÖNY,

hivatalos lap.

A „Közöny“ hétéfőt kivéve, naponként jelenik meg. — Ára lapjainknak helyben 7 frt, és postán négyszeri szétküldéssel hetenként 7 frt 12 kr. pp., naponkénti szétküldéssel 8 frt pp. — Felvételnek mindennemű hirdetése, melyek hasábjaink soráért 5 p. kr. vétetik. — Elküldhető minden álladalmi postahivataloknál és a kiadó hivatalban Debreczenben. —

HIVATALOS RÉSZ. RENDELETEK.

I. A' ministeri tanács előterjesztése a' kormányzóhoz.

Az országot idegen hadsereg beavatkozásának veszélye fenyegeti. A' muszka katonaság egy csoportja azóta talán már át is lépte a' magyar föld határait.

Mi nem hiszük, hogy Európának alkotmányos kormányai a' zsarnokhatalom e' példáján vakmerőségét tétlenül elnézzék. Mi nem hiszük, hogy ha a' kormányok azt elnéznék is tétlenül, Europa szabad népei a' nemzetek örök jogának e' halalos megsértésére harczra ne keljenek. Mi nem hiszük, hogy volna Európában szabad kormány és szabad nép, mellynek mind jogérzetével mind érdekeivel ellentétben nem állana elnyomása egy nemzetnek, melly egykor a' kereszténységnek bástyája volt a' keleti bálványimádás ellen, s jelenleg előharczosa a' szabadságnak a' sötétség és szolgaság ellen, egy nemzetnek, melly idegen segély és a' szomszéd népjogok sérelme nélkül képes volt jogszerű önállóságra és függetlenségre emelkedni Europa szabad nemzeteinek sorában.

Mi nem hiszük soha, hogy a' népek elhagyjanak egy népet, s hogy isten veszni engedje a' szabadság és emberiség örök elveinek dicsőséges diadalát.

Mi megvárjuk az Europa, sőt az egész művelt világ által megállapított és bevallott nemzeti jogok sértettségének nevében, hogy Europa népei fogják teljesíteni kötelességeiket.

Azonközben a' magyar nemzet is fogja teljesíteni kötelességét, hogy saját függetlenségét megvédvén, ereje legyen Europa minden népei vesztélyezett szabadságának biztosításában is közremunkálni.

Isten, az igazságos és mindenható, megáldotta eddig fegyvereinket, a' szent szabadság fegyvereit, az osztrák hadsereg legyőzésében. A' muszka had segéd-lem honvédeink lánggalosa elől gyálázatosan futamolt ki hazánk földjéről. Folytassuk a' harcot bátran; seregeink megszokták a' győzelmet; Europa népei ébrednek fegyverrel kezökben; isten pedig kísértetbe ejti bár a' szent ügyet, de áldása még nem hagyta azt el soha.

M. gnyugtató ugyan annak tudása, hogy a' nemzet sorsa felett egy hatalmas hadsereg áll őrt, mellynek mind számát, mind lelkesedését, mind vitészetét tekintve, az igazságos diadal kivívásán egy pillanatig sem kételkedhetünk, kivált miután néhány rövid hét lefolyása alatt számra nézve csaknem még egyszer annyival fog az szaporítottai.

De kell, hogy hadainkon kívül az összes nemzet részt vegyen a' harczban. Veszélyben van hazánk, nemzetiségünk, vallásunk, szabadságunk, életünk; mind ezt megmenteni hirdettesék kereszties háború ország szerte.

A' muszka jogtörő beavatkozás által mindenkinek minde- ne veszélyezve van.

A' muszka szabadságunkat fogja elragadni, mert a' muszka csak rabot és szolgát ismer.

A' muszka hazánkat fogja gyarmattá alacsonyítani, mert a' muszka nem tűr maga körül önálló s' töle nem függő birodalmat.

A' muszka nemzetiségünket fogja kiölni, a' magyarét, a' németét, az oláhét, a' ráczt, a' tótét egyaránt, mert gyűlöli mindazt, mi nem muszka, s' testvérjének a' lengyelnek ásott sírjába minden más nemzetiséget is, még kegyetlenebb szívvel eltemetend.

A' muszka vallásunkat fogja eltüntetni, mint Lengyelországban a' catholicismust üldözi, Lielandban Esthlandban a' protestantokat kizozza, az óhitűkre saját formáit és patriarcháját erőlteti, az izraelitákat pedig rómületes szenvedésekkel sanyargatja.

És vele, mint sötét borulat, a' vadság és műveletlenség hosszú uralkodása közeledik.

Nincs e' szerint sem jog, sem érdek, nincs vallás, nincs nemzetiség e' hazában, mellyre a' muszka beavatkozás által védelem helyett eltipratás és végveszély ne várokoznék.

Tehát minden vallás, minden nemzetiség, a' szabadság, a' függetlenség mind egyesülni fog, mindennek egyesülnie kell, az országos kereszties háborúban részt venni. Hadseregünkhöz így milliók csatlakoznak. Egyesek elvesznek, de a' nemzet megél s' megáll, és megmenti erejével és példájával Európát magát.

E' kereszties háborúja a' szabadságnak felső-Magyarországra nézve, véleményünk szerint, azonnal kimondandó, hogy, ha a' fölkelés órája út, az országos háborúra a' nép készen találtsassék.

Szükségesnek tartjuk különösen:

1) Hogy a' muszka beavatkozás ellen, Europa színe előtt, a' nemzet nevében, ünnepélyes óvás tétessék.

2) Hogy a' nép felhívások által az általános fölkelésre buzdíttassék.

3) Hogy folyó hónap 27-étől kezdve 3 héten keresztül minden ünnepnapon és csütörtökön az egyházakban mise tartassék és könyörgések s' egyházi beszédek mondassanak elhárítása végett azon irtózatossá veszedelemnek, melly az europai népek szabadságát, különösen a' magyar nemzet legdrágább kincsét fenyegeti.

4) Hogy minden polgárra nézve a' f. 6. június 6-dikára a' böjtölés kötelezőleg mondassék ki.

5) Hogy a' 2-dik pontban meghatározott napokon, napjái-

ban kétszer, minden templomban, minden harangok meghuzatassanak.

6) Hogy annak idejében a' püspöki kar és a' papság, papi öltözetben a' fölkelő néppel együtt jelenjen meg, s' a' népet az emberi nem szabadságáért halált szenvedett megváltó nevében hősi harczra buzdítsa.

7) Hogy intézkedés történjék, miképen a' határszéleken a' beavatkozó muszka sereg elől minden érlelmi szerek és szükségletek egész mértékűre elháríttassanak, az áladalom tökéletes kárpótlást ígervén azoknak, kiknek ez által kár okoztatik.

Mind ennek végrehajtásával a' közközlési, és a' polgáriakra nézve, illetőleg, a' belügyminister bizatnék meg.

E' hallatlan, zsarnoki, jogellenes beütés illy rendkívüli módokra kényszeríti a' kormányt, azon kormányt, melly a' nemzet által megállapított népfőlség elvét, a' nemzeti jogok szentségét és a' magyar név becsületét minden áron épségben meg akarja őrizni.

S' a' ministeri tanács ohajja önnek megegyezését és nevével itt is szemlélni s' szemléltetni, miután a' nemzet megszokta annak sükeres vezérlete és előlvilágítása mellett vivni, és kivívni a' szabadság diadalát.

Debreczen, máj. 18. 1849.

Ministerelnök Szemere Bertalan. Külügyminister gr. Batthyány Kázmér. Vallás és közoktatási minister Horváth Mihály. Pénzügyminister Duschek Ferencz. Közlekedésminister Csány László. Igazságügyminister Vukovich Sebők.

A' ministeri tanács főirt előterjesztését az igazságos isten segedelmébe vetett bizodalommal, sikerének teljes reményében helyeslem, jóváhagyom s' megerősítem, annak végrehajtásával a' belügy, vallás és közoktatási ministerek azon meggyőződés-kijelentésével bizatván meg, hogy a' nemzet e' rendeltel felhívásának vallásos ihlettséggel fog megfelelni, és leszen országos lételünknek s' vallási és polgári szabadságunknak döntetlen oszlopa, — mert istennek, vallásnak s' a' hazaszeretetenek paizsa alatt egy lelkesült nemzet győzhetetlen.

Kelt Debreczenben, május 18-án 1849.

Kossuth Lajos, Belügyminister kormányzó. Szemere Bertalan.

II.

A' magyar nemzet ünnepélyes óvása az orosz avatkozás ellen.

A' magyar nemzet országos életének velejében megtámadtatva, az igazságos isten segedelmével lehódította a' pártütést, mellyet törvény és alkotmány ellen, maga a' hitszegő uralkodó ház a' legirtózatossabb ármány, és erőszak által felbujtogatott.

És az ország határszéleig visszakergette a' nemzet szabadságának s' önállóságának meggyilkolására törő austriai hadseregeket.

S' az egész nemzetnek egyhangú lelkesedésével, s' közmegegyezésével, elidegeníthetlen nemzeti jogánál, s' az önfentartás szent kötelességénél fogva kimondotta örökre való száműzetését a' Habsburg-lotharingiai háznak, melly magát a' legirtózatossabb bűnökkel, és hitzegéssekkkel megferőltette.

Soha nemzet igazságosabb harcot nem vívott.

Soha uralkodó ház igazságosabban nem büntetett.

Soha nemzet méltóbb várakozással nem reményelhet, hogy közmegegyelődással alakított nemzeti kormányának a' böké, s' nyugalom ölen azon sebek gyógyítására lehetend fordítani gondjait, mikkel a' trónvesztett zsarnok e' nemzet keblét elárasztotta.

És ime minden hadizenet nélkül orosz fegyveres tömegek mutatkoznak a' szomszéd Gallicia és Krakó területén, Magyarországot az istentelen habsburgház felhívására betöréssel fenyegetők.

Minden készülétek, minden tudósítások arra mutatnak, hogy a' szintolly zsarnok, mint saját bünei miatt erőtlén habsburg-lotharingiai ház, az orosz hatalommal szövetekezés által igyekszik a' sokat szenvedett magyar nemzet sirján emelni fel újra zsarnok hatalmának trónusát.

A' magyar nemzet el van határozva, e' megtámadásnak is ellentállani.

El van határozva inkább utolsó emberig elvérezni, mintsem hogy gyilkosát urának fogadjja el valaha.

De midőn e' komoly és rendíthetlen határozatában ájtatos reménnyel hiszi, igazságos fegyvereinek győzelmét, egyszersmind az engesztelhetlen elkeseredés érzetével kiált fel isten s' a' művelt világ népei előtt, és ünnepélyes óvást tesz az orosz hatalmasság igazságtalan avatkozásá ellen, melly egy hitszegő zsarnok kedvéért minden emberi és nemzeti közjogot szentségtelen lábbal készült tiporni.

Teszi ezen óvást, a' kényszerített önvédelem kétségbe vonhatlan kötelességének érzetében.

Teszi azon köz népjog nevében, melly az álladalmak kölcsönös viszonyainak fölszentelt alapját képezi.

Teszi azon szerződésnek, nyilatkozatok, és óvások nyomán, mellyek a' nemzetek életét a' bitóris tülhatalmaskodásai ellen, minden más népek jogérzetének közös oltalma alá helyezik.

Teszi a' szabadság, az europai egyensúly s' a' civilizatio nevében.

Teszi az emberiség, s' azon ártatlan vér nevében, melly

illy háboruban kiontva, bosszúért kiáltand fel az igazságos istenhez.

A' magyar nemzet biztosan számít reá, hogy ezen óváására minden jogot tisztelő és szabadságot szerető nép, meleg rokonszenve felelend.

De bár az egész világ által elhagyatnék is, határozott öntudattal jelenti ki, isten és világ előtt, hogy a' zsarnok erőszaknak meghajolni nem fog, hanem önvédelmének igazságos harczát utolsó csep vérig megvívandja.

Isten, s' a' művelt világ legyen bíró közöttünk és zsarnok megtámadóink között.

Kelt Debreczenben május 18. 1849.

A' magyar nemzet nevében.

Kossuth Lajos, G. Batthyány Kázmér, kormányzó. Külügyminister.

III.

Felszólítás s' illetőleg rendelete a' haza minden felekezetbeli lelkeszeihez.

A' magyar nemzet szabadságharczának első szaka az igazságos isten segedelmével szerencsésen bevégeztetelt.

A' hitszegő dynastia zsarnok hatalmának egyedül az évtizedek óta begyakorlott seregek erejében, s' hadi szereinek felhalmozott készletében volt alapja.

És ezen alap, mellyet sem isten, sem morális erő, sem a' népeknek csak egyedül igazság, becsületesség és jozméltánylat által megnyerhető úszinte ragaszkodása, nem támogatott, ezen alap meg van döntve.

Az évtizedek óta anyagi erőfeszítéssel felkészített seregei, a' nemzeti ügy szent igazsága érzetétől lelkesedett hadiaink által számos harczokban megveretve futottak ki az általuk négy hónapig sanyargatott, kipusztított hazánkból.

És ez másként nem is történetelt.

Az igazságos isten nem nyújthat segedelmet a' hitszegőnek. Nem gyámolíthatja azt, ki jogot, igazságot, ki mindent, mi szent, gonosz megátalkodottságban lábbal tapot. Nem erősítheti karját, nem áldhatja meg fegyverét annak, ki azt az emberiség legszentebb jogai s' érdekei ellen emeli fel.

A' mi ügyünk szent; a' mi harczunk a' jog, az igazság, az önvédelem harcz. És azért álló meg isten fegyvereinket, azért vezette hadainkat győzelemről diadalra.

És ez másként nem is történetelt.

A' jog és igazságérzete magasztos lelkesedéssel villá nyozta át a' haza minden hű fiainak keblét. A' hitszegő dynastia és zsoldosai által elkövetett szentségtelen jogtapadás, a' békeszerető nemzet leigázására beküldött hadak iszonyu pusztításai, rablásai és gyilkolásai felébreztették a' nemzet erkölcsi erejét: fegyvert ragadt a' nemzet számos fia, s' az erkölcsi erő által támogatott nemzeti sereg szétverte, kiüzte a' mindennel felkészült zsoldos hadakat.

Szabadságharczunk első szaka ekként isten segedelmével szerencsésen bevégeztetelt.

De ne higyük, hogy dicső diadalaink már nyugalom párnájával szolgálhatnak.

Ne higyük, hogy a' hitszegő dynastia, mivel már annyira iszonyatosságot követett el, mennyit a' történet egy lapja sem mutathat fel, mennyi, ha el nem követte volna hihetetlennek látszanék, ne higyük, hogy e' dynastia már annyira kimerült volna ármányából, hogy újabb istentelenségre vetemedni képes nem volna.

Külföldi hírlapokból szüntogy, mint honi hivatalos tudósításokból mind bizonyosabbá válik, hogy az atyáskodó császári család, saját erejével nem győzhetően le bennünket, barbár orosz zsoldosokat hoz be leigázatásunkra, nemzeti létünk és szabadságunk legyilkolására.

De ne csüggedjünk! Igazságos isten él és áll őrt feletünk; él, és sustanója a' zsarnokot.

Ó, ki eddig diadalokra vezérlette hadainkat, a' népszabadság esküdt ellenségének zsoldosai ellen is gyámolítandja vitéz seregeinket.

Ne csüggedjünk! A' morális erő, melly a' sereg, fegyver, mindennemű hadiszerek kiállításának ezernyi nehézségeit s' akadályait leküzdve, győzhetelenné edzette vitézeinket, most anynyi diadal után, lelkesítve ezektől is, a' szabadsággilykosok sokszorta nagyobb csordáit is legyőzend.

Amde, hogy az igazságos isten segedelme bennünket folytonosan gyámolítson, hogy a' morális erő vitéz seregünket és egész nemzetünket egyiránt megtörhetlen kitartásra, erényedtel bátorság és áldozat készsége lelkesítse, a' ti buzgó, fáradhatlan közremunkálástokra van a' hazánk szüksége, hazánk minden vallás felekezeti belkészei!

Ti tehát lelkesek! kiknek ajkairól függ a' nép szíve, kiknek azon magasztos hivatás jutott, hogy a' vallás, emberiség és igazság szent érdekeit e' földön az alkalmas szó hatalmas fegyvereivel kiküzdjétek; ti, kik az isteni megváltójának tanai, evangélioma által megállapított lelkiösméret és népszabadság előharczosa gyanánt állani hű népeitek előtt — lelkesek! ébredjétek, buzduljatok fel! Nagyszerű és szent munka vár reátok, és szólít benneteket, megfeszíteni értelmetek minden erejét, kebletek minden buzgalmat!

A' muszka készül betörni hazánk leigázására! Lelkészek! Nem ismeritek e' barbar és zsarnok hatalmát? Nem tudjátok-e, hogy a' hol ő magát megfészekli, ott vége a' lelkiösméret és

vallás, vége a nép szabadságának? Nem tudjátok-e, hogy a hol fegyverre győz, ott a miveltetés, tudomány, józan felvilágosodás, emberiség sirba száll, ott a butaság, vakbuzgó babonahit, sötét borja terjed el a rabszolgaság nyomán? Nem tudjátok-e, hogy a merre csak zsarnoki vas veszszejének hatalma kiterjed, ott a szeretet istenének ösmere száműzetett, ott a legkíméletlenebb türelmetlenség, a legkegyetlenebb, semmitől nem iszonyodó vallásüldözés üti fel sötét uralmát?

Avagy nem emlékeztek-e, hogy alig egy pár éve, pogányoknak bélyegzett bennünket, egyből keresztényeket, buta népeihez kibocsátott nyilatkozatában?

Nem olvastátok-e a történet lapjain, milly borzasztó kegyetlenséggel tértette saját vallására azon számos görög szerzetes katólikus népeket, kik Lithvaniában, Podoliában és Volhyniában hatalmának vasveszszejé alá jutottak? Miképen kényeszeríték a népet papjaival együtt elhagyni ősei vallását? Hány tiszteletre méltó püspök és lelkész, kik az óhitre áttérni vonakodtak, lett akkor szánandó áldozatává a legborzasztóbb kínzásoknak! Hány vallásához híven ragaszkodó hős lélek, kiket a kínzások megtörni vagy meggyilkolni képesek nem voltak, üzetett Szibéria jeges vadonába, honnan nem volt többé számokra szabadulás.

Nem emlékeztek-e azon vér fagyaló iszonyatosságokra, melyeket még csak néhány év előtt is védtelen, gyöngye apácák ellen elkövetni nem iszonyodott, egyedül azért, mert kath. vallásuk voltak.

És ti prof. lelkészek, tekintetek Lieflandra, Eschlandra, Curlandra. Milly szomorú állapotra jutott az ev. vallás ott a túrelmetlen muszka ezerféle bosszantásai, korlátozásai, tilalmi miatt! milly kínzóknak voltak, sőt vannak is kitéve a védtelen lakosok mivel az istent más módon imádják, mint mikép a zsarnok akarja; mivel egyházaikban 's iskoláikban több ismeretekre, nagyobb felvilágosodásra törekednek, mint mennyire őket a zsarnok csár szoritani szeretné, hogy a rabszolgaságot eszméletlenül, egykedvűen tűrjessék.

És cselekszi mindezt kiszámított rendszerességgel egyedül azért, mert minden más vallást kiirtani azon elvei közé tartozik, melyekre zsarnokságát alapítva gyilkolja a népek szabadságát, terjeszti a rabszolgaságot.

Fel tehát hazánk, nemzetünk minden vallás felekezetbeli lelkészei!

A muszka, midőn polgári és nemzeti szabadságunkat tiportatni küldi be zsoldosait, a muszka ó-hiten kívül harcot izen egyszersmind minden más, pogányok gúnyolt keresztény vallásnak!

Tudja ő, hogy az igaz keresztényi tanok, legsikereseb forrásai, legerősebb védőbástyái a nép polgári szabadságának. És nem hiszi befejezettek a szabadság elnyomásának ördögi munkáját, mig annak forrását 's védfalát, az igaz keresztényi vallást, a lelkiismeret bilincsekre verése, az evangéliumi fátyla világának eloltása által ki nem irtotta, vagy legalább butaság járnába nem hajtotta.

Fel tehát hazánk, nemzetünk keresztény lelkészei!

Ő, a ravasz zsarnok kettős harcot készül vívni ellenünk; harcot a nemzeti 's polgári szabadság, harcot a vallás és lelkiismeret szabadság ellen.

Mert ne higyétek, hogy majd kivonuland, ha nemzeti szabadságunkat bilincsekre vernie sikerült. Ne higyétek, hogy gyámogatásért semmi jutalmat nem igényel a hitszegő habsburgi háztól, mely magát karjai közé dobta! Tekintetek az eldunai tartományokra! zsarnokságának ravaszság és önérdék fő eszköze és rugója. Örömmel ragadja ő meg az alkalmat, midőn az isten büntetéséből észét vesztett habsburgi ház magát karjai közé veti, hogy szabadságra törekvő népeit leigázza, tudván, hogy nemzetünk szabadságával egyetemben a népcitől gyűlölt habsburgi ház is áldozatául esendik telhetetlen hatalom-terjeszkedési vágyainak. Tudja ő, hogy jutalmául mostani segedelmének korlátlan hatalom és uralkodás néz reá a közel jövőben egész keleti Európában!

Az ő harca ellenünk polgári és vallási harc egyetemben. Fel tehát hazánk lelkészei! készüljétek ti is kereszties harcra a zsarnok hódító ellen, ki benneteket és hiveiteket pogányoknak nevez. Vallástok szent érdeke lelkesítsen benneteket a küzdelemre! Láng szavakban rajzoljátok hiveitek előtt a veszedelmet, mely vallási tekintetben is előri őket, ha a zsarnok orozsnak sikerülne legyőzni vitéz sergeinket, leigázni hazánkat.

Fel fel munkára, szentebb érdekek mellett soha sem szóljatok! A vallás, lelkiismeret és polgári szabadság érdeke az, minek védelmére ünnepelesen hívlak fel benneteket.

A veszély nagygyá válhatik mind polgári, mind vallási szabadságunkra, ha ti is lelkészek, 's általatok az összes nép milliói megtörhetlen gátot nem gördíttek a rohanó ár elébe; 's épen azért nagy és ernyedetlen legyen buzgalmatok is, annak a nép felvilágosítása, fellelkésítése által eszközözendő elhárításában.

Peldául szolgáljon buzgalmatoknak a különben hazárduló Rajacsics. Mit tett ő maroknyi népével az által, hogy a vallás fegyveréhez nyúlt, vallással igazgató, holott hiveinek vallását elnyomni, üldözni senkinek sem jutott eszébe!

Ha ti csak tizedrészt teszitek annak, vallástok 's az emberiség és igazság szent érdekében, mit ama honaruló gonosz czelokra tön, mentve lesz hazátok, mentve lesznek vallástok 's az emberiség érdekei, a vallási és polgári szabadság gyilkosának fegyverétől 's még veszélyesebb ármányaitól.

Szavaim, meg vagyok győződve vizshangra találandnak kebleitekben, 's buzgalmatokat sem halál, sem rabság fölélmé nem törendi meg, ebbeli kötelelességek hű végrehajtásában. Isten áldása, a halás haza méltányos elismerése, hiveitek lelki 's földi boldogsága megvédésének tudata lesz en bő jutalma hűséges fáradozóistoknak.

En csak irányt akartam adni buzgó eljárásoknak. Buzgalmat isten parancsa, az ügy szentsége, 's a szent hivatástokból eredő kötelelesség érzet öntősen kebleitekbe.

Hogy azonban eljárások czélszerű 's abban némi egyformaság is legyen az egész országban, rendelem a mint következők:

1. Minden vallás felekezetbeli lelkész legszigorúbb kötelelességének tartsa a f. hó 27-től számított három héten át minden vasárnap, ezeken felül pedig az első és második hét csütörtökén, mindössze tehát ötször, a néphez a szabadságharc ernyedetlen folytatására, 's midőn az majd az illető hatóságtól kihirdetetik, népfelkérésre 's minden egyéb áldozat készségre lelkesítő beszédet tartani.

2. A római és görög-egyesült katólikus lelkészek különösen a fentebb meghatározott idő alatt, minden ünnep és vasárnap 's azon két csütörtökön is, mellyen az egyházi beszéd tartandó lesz, egyházi menetet, (Processiót) tartanak; kö-

nyörögven az alatt isten szent felségéhez, igazságos fegyvereink győzelméért, ellenségeink megszőgyenítéséért, a nép vallási és polgári szabadságának fentartásáért, 's azért, hogy a népek erőt, buzgalmat, kitűrést és áldozat-készséget adjon, szabadságát megvédeni.

3. Jövő június 6-kára eső szerdára országos nemzeti böjt hirdetetik, mit minden felekezetbeli lelkész hiveinek tudtára adni kötelelességének ismerje; intvén őket annak szigorú megtartására, hogy isten hatalmas segedelmét szent ügyünk gyámolítására ez által is kiérdemeljék.

4. Az ide mellékelt imádság az isteni szolgálat alkalmával mindennap, a katólikusoknál különösen a mise és vecsernye után, az oltári szentségnek is kitételével, áhítatos érthető 's buzditó hangon olvassassék fel a nép előtt.

5. Ezen könyörgés befejeztével azonnal és azon nap még egyszer huzassanak meg a templomok minden harangjai, hogy azok megható zengzetének árján küldjék fel a hűvek áhítatos keblök utófohászait a népek istenéhez, áldást kérve le igazságos fegyvereinkre.

6. A fölkelés esetében pedig magok az egyháznak főpásztorai és papjai, ünnepi öltözeteikben, álljanak a nép elére, 's a vallás mindenható szótával buzditassák a népet a vallási és polgári szabadság megtartására, hogy a bősé napjai, isten dicsőségére, mennél hamarabb bekövetkezzenek.

Egyébiránt a haza megvárja minden hű fiától, kik közt a lelkészek már szent hivatásuk által is olly kitűnő helyet foglalnak el, hogy minden lehető alkalmat megragadva czélszerűen felhasználandak a nép felvilágosítására 's lelkesítésére, miszerint az, vallása, hazája, szabadsága, tűzhelye védelmében megtörhetlen, kitartó, minden áldozatra kész legyen, 's a milliók egyesített ereje, ellenállhatlan hatalommal verje meg, irtsa ki, és semmisítse meg a szabadság gyilkosok zsoldos seregeit, melyeket semmi eszme, semmi erkölcsi erő nem lelkesít, melyek jönnek, mivel csordaként hajtának át hazánk határain.

Debreczen, május 18. 1849.

Vallás 's közoktatásügyi minster.
Horváth Mihály,
vál. csanádi püspök,

Könyörgés.

Isten, népek hatalmas istene! Hozzád emeltük szavunkat, midőn az áruló fejedelmi ház először küd be országunk földre pusztító seregeit, hogy feldulván a jogot és szabadságot, kiirtsanak közülünk minden emberi jót, minden isteni igazat és szentet. És te bennünket meghallgattál, adván ifjaink és férfaink karjába 's keblébe lelkesedést és erőt, miglen megverték 's hiúzték hazánkból a szivtelen, a hitszegő király öldöklő, pusztító hadait.

Most újra színed elébe járulunk igazságunk nagy istene, 's gyermeki bizodalommal kérjük le népünkre, országunkra mindenható segélyedet. Megújulni készülnek rajtunk a kísértet keserű órai. Alig volt a föld népe szabaduló felében a hitszegő királyi ház zsoldosaitól; alig úzte ki azokat hatalmad által támogatott seregünk az ország határai felé, már újabb ellenség, a muszka, fenyeget bennünket, kit az áruló fejedelmi család akar behozni leigázatásunkra.

Istenünk, fölséges nagy isten, hallgasd meg könyörgésünket.

Vad ellenség készül megrögnni bennünket, mely Lutaságot, babonát terjeszteni 's minden felvilágosodást és miveltiséget, mellynek fátyla világát szent fiad, a mi megváltónk, gyújtotta meg az emberek között, kiirtani és örökre eloltani törekedik. Isten, értelemnek 's viláosságunk nagy istene, segíts meg bennünket!

Vad ellenség készül megrögnni bennünket, hogy feldulja szentegyházaidat, lerontsa oltárjaidat, mellyeket hívő népek emeltek tiszteletre, 's dühös vallási türelmetlenséggel támadjon meg és irtson ki mindent, mi a vallásban és híben az ő rabszolgaságra vezető intézkedéseinek és parancsainak nem hajt fejét... Isten, az igaz hit és boldogító keresztény valás alapítója segíts meg harczában nemzetünket, mely egyházaid és oltárjaid fentartásáért küzd!

Vad ellenség készül megrögnni bennünket, 's hozni az ember számára, kit szabadá teremtettél, rabszolgot, 's hozni újra szolgágot a réginél százsorta elviselhetőbb... Isten, szabadság erős istene, legyen áldásod szabadságért villogó fegyvereink felett!

Vad ellenség készül megrögnni bennünket, hogy letiporja a méltóságot és jogokat, mellyek a népet megilletik, hogy kiirts közlünk a szabadságot, egyenlőséget és testvériséget, az emberi nem tökélyesedésének föltételeit, 's ismét lealacsonyítsa a nép legnagyobb részét, hogy egy kis rész korlátlanul uralkodhassék felette... Isten, ki szereteted legszebb áldásaul adta a népeknek a szabadságot, egyenlőséget és testvériséget, gyámolítsd gonosz ellenségeink ellen fegyvereinket!

Vad ellenség készül megrögnni bennünket, mellynek dözma kell és robot 's a lealacsonyított jobbágyaság minden egyéb jogtalan szolgálatai, százsorta nagyobb mértékben, mint az volt a habsburgi ház fejedelmek alatt... Isten, ki szent felségében, nem kívánod az emberi arc véres verejtékének gyümölcsöt, hanem jószágodban, minden adományodért egy hálafohászszal megelégedsz, ne engedd rablók és martalócok zsákmányává lenni népedet!

Vad ellenség készül megrögnni bennünket, mellynek gonosz törekvése, nemcsak hona tenni bennünket boldogtalannakká, elszakítani szivünket oltárjainktól, megfertőzteni nőinket, megszerlőíteni leányainkat, lelőni tisztes öregeinket, felmészárolni szeretett kisdedeinket, elrabolni minden vagyonainkat, hanem, czéjje e' vad ellenségnek, rablanczra fűzve magával ragadni e' hon népéből minél többet, hogy elvigye magával a rabság legkínosbikába, hol nyögéseire hasogató korbácutések, panaszaira rablanczainak sulyosbítása a felelet!... Isten, ki a jószágunk és igazságunk istene vagy, ki a jótak kegyelmeiddel tetéztvén, a bűnösöknek is kész vagy megbocsátani, ha hozzád folyamodnak, hallgasd meg fohászunkat, hallgasd meg könyörgésünket! mentd meg hazánkat e' vad ellenségtől, áldd meg, mint eddig megáldád, fegyvereinket győzelemmel, hogy igy messze tűzvé őket hazánknak határaitól, a szelid béke boldogító kebelén áldjuk és magasztaljuk szent nevedet.

Hallgass meg atyánk, mindenható szent istenünk, a te szent fiad a mi urunk Jézus Krisztus által! Amen.

IV.

Madocsányi Pál (trenchéni, árvai, turóczi, lipői) Jeszencák János (nyitrai, pozsonyi) Justh József (barsi) Boronkay Lajos (honti), Lukács Sándor (győri), Ujházy László (komáromi), Beniczky Lajos (zólyomi) és

bányavárosi), Repeczky Ferencz (nógrádi), Luszászy Pál (szepesi, sárosi, zempléni), Eötvös Tamás (ungi, beregi), Mihályi Gábor (máramarosi) kormánybiztosoknak; ezenkívül Gómör, Borsod, Torna, Abauj, Heves, Szabolcsme-gye fő és alispánjainak 's a hajdu kerület főkapitányának.

Ide mellékelve küldöm a muszka hadcsoport beavatkozására vonatkozó előterjesztését a' ministeri tarácsnak, mellyet az a' kormányzóhoz intéztem.

Ebből áltája ön a' ministerium szándékát, nézetét, melly a' kormányzóval egy és ugyanaz.

Europa népei nem engedik e' hallatlan merészt a' nemzeti jogok ellen végrehajtani. Jogunk van és okunk is van ezt binni. Dicső hadseregünk vitéz ereje az új megtámadás által nem csüggedni, de növekedni fog. Az igazság természetétén fekszik, hogy annak hősei nőnek a' veszélyben. Isten az igazságos ügyről mulólag levonhatja intéző kezét, de áldása annak idejében visszatér megőrkíteni a' végdiadalt.

Ez az én hitem, ez a' mi hitünk.

De midőn a' veszély illy rémitő alakban közeleg, reméljük bár Europa felszólalását, de utánna ne várjunk. Bizunk az isteni gondviselésben, hanem e' bizodalom alapja legyen ugyan tetteinknek, de tenni magunk azért semmit el ne mulasztunk. És a' harcot most ne bizzuk egyedül magára a' hadseregre, mert ez nem hadsereg harca hadsereg ellen, hanem az összes nemzet, a' népjogok szentsége a' zsarnok hatalom és szolgálhatatos merőnyete ellen.

Önök a' népet, Magyarország szabad polgárait, az általános fölkelésre készítsék elő, hogy bármely nap lépjen határainkba az északi zsarnok, egy nemzetet lásson maga előtt megtörhetlen erejében.

A' vallás és közoktatási minster megrendelte azokat, mik egyházi tekintetben szükségesek a' népek lelkeinek azon ünnepies emelkedettséget megadni, melly a' gyöngét erőssé, a' féltelhet hősé teszi.

En rendelem a' mint következők:

1. Önök felügyelnek hűségesen, hogy a' közoktatási minster rendeletei pontosan és hazafiai buzgósággal teljesítsenek, tanácssal segítvén az illetőket, és jó példával magok a' közhivatalbeliek menvén elől az egyházi rendeletek betöltésében.

2. Önök felhívásokkal, polgári ünnepek rendezésével, millyen a' népgyűlés, a' népet az általános és lelkesedett fölkelésre elkészítik, megmagarázván, hogy ez nem közönséges háború, ez keresztes háború, a' vallási szabadság háborúja a' durva türelmetlenség és babonáság ellen, — a' nemzetiség keresztes háborúja az Európát elnyeléssel fenyegető muszka-uralkodás ellen, — a' független hon keresztes háborúja a' szolgaság nyomorúsága ellen, és a' szabadság keresztes háborúja a' keserű rablét elhárítására.

3. Önök tüstint intézkednek, hogy nemcsak minden hivatalnok, minden pap, de minden igaz hazafi az apróra felszított kerületek egyikébe siet 's a' népet buzditja, tüzei, rendezi, azon hitnek alapján, hogy roppant a' veszély, melly fenyeget, de a' melly nemzetet egy akarat, egy érzelem lelkesít, azt leigázni isten kivül embernek nem adatott e' földön.

4. Önök elrendelik, hogy a' nemzetőrök különösen mindenütt gyakoroltassanak, felvilágosítottassanak, 's aktépen rendeztessenek, hogy a' népfelkelésben magkövül szolgáljanak, mint az egésznek támaszául szolgáland maga dicső hadseregünk, milly egyébiránt maga elég erős megállalmazni a' haza függetlenségét.

5. Önök az általános nép felkelés vezéreinek és intézőinek nevezetvén ki, alrendelők és alvezéreket nevezzenek.

6. Önök állandó és folytonos összeköttetésben lesznek egymással a' teendőkre nézve, és azon pontokkal, honnan a' beütésnek veszélye fenyeget. A' halmokon és hegyeken riadófákat állítanak fel, hogy éjjel tűzoszlop, nappal veres zászlók által vagy másképen a' nép fölkelésre és pedig gyorsan hivat-hassék.

7. Önök a' beütés vidékén, ha az megtörténik, minden hidakat el ombolnak, minden szorost eltorlaszolnak, minden kutat behányanak, 's általában véve ha szükség, mértföldekre terjedőleg lehetetlennek teszik, hogy a' zsarnok ellenség marhá, fuvart, élelmet kapjon, — az álladalom kárpótlást igérvén azoknak, a' kiknek ez által kár okozatik, ha t. i. mindezt csak megsemmisítés által lehetne az ellenség elül elhárítani.

8. Önök eszközlik, hogy minden polgár 's anyival inkább minden nemzetőr, pap, hivatalnok teljesítse kötelelességét folytat, buzgóan, önkényt, ha jó, a' hanyag pedig köteleztessék reá.

Tudósításaikat, tett és tervezett intézkedéseikről, bekvánom.

A' veszély, melly fenyeget nagy. Az eszközöket önök találják fel és alkalmazzák. A' czél, a' feladat isten leg szép: egy népharczsal megmenteni a' vallást, a' hazát, a' nemzetet, a' szabadságot, talán Europa népeinek is szabadságát.

Ezért megvárja, követeli a' kormány a' nemzet nevében, hogy mindenki becsületesen és egész erejéből teljesítse kötelelességét.

Debreczen, máj. 18. 1849.

Szemer Bertalan,
belügyminster.

KINEVEZÉSEK.

1. A' belügyminster előterjesztésére, kinevezem, Jász-Kun főkapitányul Patay Józsefet; főispánul: Bereghmegyébe Eötvös Tamást; Máramarosmegyében Mihályi Gábort; Abaujmegyében Komáromi Józsefet, Tornamegyében Ragályi Miksát; Hevesmegyében Blaskovich Gyulát.

Debreczen, máj. 16. 1849.

Belügyminster
Kossuth Lajos,
kormányzó.

2. A' belügyminster előterjesztésére osztályigazgató tanácsnokul Hajnik Pált ezennel kinevezem.

Debreczen, máj. 3. 1849.

Belügyminster
Kossuth Lajos,
kormányzó.

3. A' belügyminsteri tárczához kinevezem tanácsnokul: Rákóczy Jánost, Dobolyi Sándort, Kemény Zsigmondot, Csengery Antalt, Láng Ignácot. Titkárul: Horváth Lajost. Fogalmazóul: Dósa Dánielt, Arany Jánost.

Debreczen, máj. 9. 1849.

Belügyminster
Szemer Bertalan.

figyel
rends
sokat
teni b
ten m
tőzta

úr ál
tom,
jonna
régi s
szabá
időt,
héten
mind
lente
ványt

szabá
gyak
kissé
vanná
még a
mege
vétele
sok:

van h
már k
sítást
's eze

fogna
midőn
ezeke
ki ke
zatni
által
jainak
kiván
pedig
illeti:
tati a
nem j
azért
minis
zik,
ges e
határ
tok b
kinyo
bizon

miste
nek f
bályc
osztá
háló
szem
tani
czélis

re né
jonak
évi o
vaslat
len é
kult,
hajta
részt
a' jav
's kü
melly
zésés
adók

Ezen
fogna
nem
ekké
vono
yok

vasla
is el
szuk
sók,
lárg
tatás
mell
tályo

mi f
a' sz
ban
egés
meg
ado
nyer
mat
az e
a' ta
fogu
tuz

a' h
sék,
az e
jék
ulés
hog
tás
(He

mel

NEMZETI GYÜLÉS.

CLVIII-dik ülés a képviselőházba május 18-án.
(Folytatás.)

Dusček Ferenc, pénzügyminiszter: Bátor vagyok figyelmeztetni a t. házat, hogy múltóztatnak minél előbb az adórendszert elhatározni, mert különben nem leszek képes a kiadásokat fedezni. A törvényjavaslat, melyet e részben előterjeszteni bátorítottam, többnyire megegyez a t. ház által még Pesten megállapított adórendszerrel; kérem a tisztelt házat, méltóztatassék minél előbb e tekintetben határozni.

Bezeredy István: Az igen tisztelt pénzügyminiszter úr által beadott törvényjavaslatot valóban olyan sürgősnek látom, hogy nem tartanám jónak bevárni a ház szabályainak újonnan megállapítását, hanem mielőtt ez megtörténne, még a régi szabályok szerint kívánom tanácskozás alá vétetni. Mi a szabályok módosításának tárgyalását illeti: kissé hosszallom az időt, mit t. elnökünk méltóztatott kitűzni; azt gondolom, a jövő héten, szerdán vagy csütörtökön fel lehetne venni. Egyszermind pedig bátor vagyok én is, mint a 40 aláírottak egyike, jelenteni, hogy én is fogok a szabályok módosítása iránt indítványt benyújtani.

Kovács Lajos: Azt kinyilatkoztatom, hogy míg a ház szabályai rendezve nincsenek, addig valamely fontosabb tárgyak, mint a millyen az adó kérdése is, fel ne vétessenek, egy kissé éles kritika volna törvényhozásunk muljtára; én tehát kívánom a pénzügyminiszter úr által beadott törvényjavaslatot még a szabályok módosítása előtt felvetetni. De méltóztatassék megengedni Halász Boldizsár indítványára nézve is egy észrevételt. Azon 30 követelések aláírása következtében, (felszólalások: negyven) tehát 40 követelések aláírása következtében el van határozva, hogy a ház szabályai revisio alá vétessenek; már kérem, egyik követelések néhány pontokra nézve módosítást nyújtott be, de úgy hiszem, lesznek a házban többen is, 's ezek közé magam is fogok tartozni, kik ismét más pontok iránt fognak észrevételeket tenni, 's majd azon hajba jövünk, hogy midőn a tárgyalás alkalmával ezen módosítások benyújthatnak, ezeket nem lehetne azonnal tanácskozás alá venni, hanem előbb ki kellene nyomtatni. Arra nézve kívánom tehát határozatot hoztatni, hogy a szabályok módosításának tárgyalása a t. elnök által kitűzött időre halasztatván, egyszermind a ház azon tagjainak módosításai is, kik némely pontokra szinte észrevételt kívánunk tenni, hasonlóképp kinyomatni rendeltessenek. A mi pedig a ministerium által előterjesztendő törvényjavaslatokat illeti: ezekre nézve már nem szeretném a ház által elhatároztatni azt, hogy kinyomatassanak; de nem azért, mert talán be nem jelentett indítványokra nézve ezt határozni nem lehet, sem azért, miatha kinyomatásuk szükségtelen volna: hanem, mert a ministerium, mely a végrehajtás minden eszközével rendelkezik, kinyomathatja törvényjavaslatait a ház által adandó előleges engedelem nélkül is. Szabályok elleni dolog volna tehát azt határozni, hogy a ministerium által beadandó törvényjavaslatok kinyomatassanak, mert a ministeriumnak hatalmában van kinyomatni mindent, mit szükségesnek tart, 's a ministerium bizonyára fogja is tudni, hogy mitőlő legyen.

Bartal György: Úgy hiszem, hogy a t. pénzügyminiszternek előadása elegendő ok lesz arra, hogy az adótörvénynek felvetélt a ház sürgősnek tartsa. Az eddig fennállott szabályok egyike azt mondja, hogy ha a háznak úgy tetszik, az osztályos tárgyalás elkerülésével, egyenesen is bízhat meg külön bizottságot valamely tárgy előkészítésére; 's én azt hiszem, e tárgy olyan, melyre nézve külön bizottságot választani a alkotni más parlamentaris eljárások tekinteténél fogva is czélzerű lenne. A pénzügyminiszter által felvetett adótörvényre nézve áll azon ok, melyet előadott, hogy az általa most újonnan előterjesztett törvényjavaslat többnyire csak a múlt évi október hónapban előterjesztett a határozatba ment törvényjavaslatokon alapul, mert már a múlt évi nov. 's dec. havi és jelen év első felét illető adózásra nézve határozat 's törvény alkult, mely azonban az idők viszonyosságai miatt végre nem hajtatván, jelenleg a f. év másik felére is kiterjesztetik. — E részben bátor vagyok még azon tekinteteket is előadni, melyek a javaslatba hozott, 's határozatban megállapított adónemekre, 's különösen a földadóra 's italmérsi adóra nézve állnak, melyek catastrofi hiányában több adatoknak előleges beszerzését megkívánják, míg az e törvényjavaslatban meghatározott adókulcs a pénzügyminiszterium által végkép megállapíthatóknak. Ezen tekintetből csak pár napi késedelem tetemes akadályokat fogna okozni nemcsak az idei adó kivetése és beszedésében, hanem a jövő évi adó-erv előkészítésében is, mely leginkább az ehképp nyerendó adatokon fog alapulni. Ezen okonál fogva kívánom én is, hogy a benyújtott törvényjavaslat még a szabályok átvezetése előtt vételessék tárgyalás alá.

Elnök: Van szerencsém ezen a t. pénzügyminiszteri javaslatot bemutatni, 's mivel még kinyomatva nincs, kinyomtatása is elrendeltetik. Egyébiránt figyelmeztetem a házat, miszerint szükségesnek tartom, hogy a javaslat az osztályokhoz utasítások, mert látok benne nevezetes módosításokat, melyek bővebb tárgyalást kívánunk, például a kereskedő osztálynak megadótatására nézve, melyre nézve a javaslat ellér azon elvektől, melyeket a ház már megállapított. Tehát a javaslatot az osztályoknak tárgyalni kell.

Halász B. Úgy látom, hogy indítványom irányában némi félreértés van. Ugyanis Kovács Lajos azt mondja, hogy csak a szabályok némi pontjaira kívánok módosítást tenni; én azonban az egészen végig mentem, 's észrevételeimet általában az egészre nézve tettem; természetesen a mi jó van bennök, az megmarad. Mi illeti a pénzügy miniszter kívánságát, hogy az adó kérdése azonnal tárgyalassék: arra nézve az a véleményem, hogy a javaslat vagy olly fontos, miszerint azt kinyomatni kell, 's a szokott módon tárgyalni, vagy pedig nem tör el az eddigi elvektől. Ha nem annyira fontos, tüssent bele foghatunk a tárgyalásba: ha pedig valóban fontos, az unnepek előtt alig fogunk általmenni rajta. Ha tehát nem nagy vitaakozást igényel, tusszik ki a holnapi napi rendre.

Elnök: Még semmi sincs elhatározva. Azért felszólítom a házat, beleegyeznek-e először abba, hogy a javaslat kinyomassék. (Helyes.) 2-or. Hogy az osztályokhoz utasítások, 's ha az osztályok készen lesznek, azok szokott mód szerint bemutatják nekem, 's arra központi bizottságot fog tartatni, 's a reá utasítást hirteteni. (Helyes.) Csak az van még elhatározandó, hogy a szabályok végetű tanácskozásra, melyeknek módosítását 40 tag kívánta, elfogadják-e a ház a jun. 4-ki határnapot. (Helyes.)

Komlósi Imre: Rövid indítványt vagyok bátor tenni, melyet ugyan akkor szerettem volna előadni, midőn a majus

13-iki vegyes ülésnek jegyző könyve, mint vélem, vegyes ülésben hitelesíteni fog, de minthogy vegyes ülés nem tartathatik, 's halasztást indítványom nem szenvedhet, bátor vagyok azt jelenleg megenni. Nem akarom hosszasan elősorolni, hogy april 14-ke és majus 14-ke a nemzet életében mily epochát képez, hanem röviden azt indítványozom, hogy ezen két historiai nevezetességet napot adja által a nemzetgyűlés mind az utókornak, mind azoknak számára, kik nem voltak szerencsések jelen lehetni. Ezen emlékek pedig állandósítása véleményem szerint akkép történhetik, ha a két historiai nevezetességet nap egy historiai festő által két nagy képpben a nemzeti muzeum számára lefestetik. E tekintetben olly szerencsés helyzetben vagyunk, hogy Pestről jött körünkbe egy historiai festő Kis Bálint, ki mindent oda hagyott Pesten, de elhozta magával a művészetét. Kérem tehát a házat, méltóztatassék elrendelni, ha indítványom még is pártolásra talál, hogy a nemzeti muzeum számára a két kép a nevezett festő által készíttessék el a következő okonál fogva: 1) A nemzetgyűlés kötelességét teljesíteni mind maga, mind azok iránt, kik az utókornak kívánják az ünneplést mintegy szemök előtt látni, és magokat ohajtják bele varázsolni. 2) Alkalmat szolgáltatni egyszermind egy művésznek bemutatni a maga tehetségét a háza előtt, és 3) a nemzeti muzeum számára, melyet az isten eddig is minden vesztéltől megkímélt, egy pár historiai képet adna, melyet a nemzet mindenkor dicsőségének tartana 's a magának nevezhetne.

Tótló Lőrincz: Részemről ezen időket, midőn a civilisat népek történetében példátlan vandalismus virágzó városainkat égeti fel, midőn a művészetnek sanctuariumára a muzeumra szüntegy röpíti a bombákat, mint bár melly magános épületre, midőn a világnak 8-dik csudáját, a remek budapesti lánchidat is légből repítéssel fenyegeti, nem találok alkalmasoknak arra, hogy képeken örökítsük a nemzetnek dicső napjait, inkább czélzerűnek tartanám azon napok emlékére emlékek készíttetni. (Zaj. Ne szóljunk most erről.)

Elnök: Úgy hiszem, az említett napok nevezeteseb maradnak a történetben, 's élni fognak a magyar keblében örök izziglen, és a magyar magasztos pietással fogja a sorokat olvasni, melyek azon napoknak ünnepléjét le fogják írni. Szükség-telen tehát azon napokat képekké örökíteni, mert a magyarnak szívében fognak azok megörökíttetni. (Ugy van!) Még az igazoló választmányának jelentései.

Dobolyi Sándor: igazoló bizottm. előadó: „Kemény Domokos távol volt képviselő a ház idej martius 23-án 15 nap alatt megjelenésre, vagy távolléte hiteles okirattal leendő igazolására felszólított határozván, említett képviselő folyó hó 6-án beadott kérelmében, maga igazolására ezeket sorolja elő:

Az elnöknek idej martius 29-én kelt felszólítását, a rendelt hátn olvasható bizonyítási szerint folyó hó 2-án vévén, annak értelmében képviselői székét minden tövovázás nélkül elfoglalhatná ugyan, de mind e mellett kötelességének ismervén távolléte okait is bemutatni a tisztelt háznak, elmondja, mikép: a képviselőnek Pestről Debreczenbe leendő átszállásukat rendelő határozat keleskör beteg volt; így is kiindult, de csak Gyömrőig jöhetett, hol másnap megérkezte után mutatkozott az ellenséges csapatok. Ekkor kapta azon tudósítást, hogy nőtestvérének férje Kemény Dénes halála volt. A Debreczenbe vezető utak már ellévén zárva az előnyomuló ellenség által, haladók sógorához siete. Budán létét az ellenség megtudván, vagyona összeíratta, lepecsételtette őtet magát Windischgratz maga elébe hivatta, 's miután vagonját egy olly kötelezvány mellett, hogy mikor kívántatni fog, ismét kézbeszolgáltatandja, kérelmesnek kiadta, ugyan töle becsület szó mellett maga lekövetését kívánta az iránt, mikép a fővárost el nem hagyandja addig, míg sorsa felett határozva nem leendő. E szót adá is kérelmes, miután a választás csak ezen lekötés és a fogság közöt engedteték. Illy helyzetben vizsgálat alatt állva, szabadulása csak akkor lön lehetségessé, midőn a fővárost az ellenség odahagyá Ekkor a lehetőség első orájában megjelent Debreczenben!

Vélemény:

Az alatt mellékelte bizonyítvány nyomán meglévén a bizottság az iránt győződve, hogy Kemény Domokos képviselő a 15 nap alatt leendő megjelenés végett hozzá intézett elnöki felszólítását csak folyó hó elején vette, melynek értelmében aztán nem is kösött magát a háznak bejelenteni, illy körülmények közöt a bizottság Kemény Domokost igazoló képviselőnek tekintti.

A ház az igazoló bizottság véleményét helyeselte.

Dobolyi Sándor előadó folytatja: „Szentiványi György beadott kérelmében azokhoz mellékelte több adatok nyomán távollétét igazolni kívánván, egyebek közöt arra is hivatkozik, mikép ő idej martius 7-én K. Vásárhelyen erőhatalom útján letartóztatott volna. Mely letartóztatása a képviselőház ezen tagjának a távollévő képviselőkből számbavétele alkalmával egyik képviselő által a ház előtt felemlítettvén, e tekintetben határozatilag intézkedék a ház, hogy az érdekkelt letartóztatás esete és körülményei haladéktalanul nyomoztassanak. Ezen intézkedés következtében Csányi László a királyhágon túli kerületben akkori t. h. kormánybiztos őt tagból álló bizottság által nyomoztatván a Szentiványi György letartóztatását előidéző körülményeket, az ezen nyomozás eredményét kimutató bizottsági munkalátat záratékaival együtt a háznak felküldé. Melly munkalát, kapcsolatban a Szentiványi György igazolási iránti kérelmeivel, átadás és vélemény végett az igazoló bizottságnak kiadatván, midőn az, a nyomozási munkalátból azt látja, mikép Szentiványi György a magyar ügyre, kormányra, és hadsereg-re nézve több helyeken és személyek előtt nem kedvezőleg és lehangozólag nyilatkozott, ezen állásban a dolognak az igazolási kérelmek és adatok ideiglenesen leendő félretételével, szükségesnek véli a bizottság: a Szentiványi György képviselő letartóztatása okait és körülményeit a ház kebeléből kiküldendő biztos által a hely színen haladéktalanul nyomoztatni.

Elnök: Méltóztatnak helybenhagyni a választmány véleményét?

Kovács Lajos: Méltóztatassék megbocsátani. Ne kövessünk el valami inconvenientit. Midőn egy képviselő beadja a maga igazoló irományait, mi vizsgálatot rendelünk ellene; hogy függ ez össze? Ha egy képviselő bünt követ el, a kormány dolga követelni a háztól, hogy elrendelje a vizsgálatot. Az igazolási irományokból vizsgálatot elrendelni, ennek értelme nincs. Igazolási kérdésben mi tovább nem mehettünk, mint, igazoltnak tekintünk e valakit vagy nem? Ne tegyünk tehát illyet. Ha bün követtetett el, tegyen a kormány jelentést, és követelje a vizsgálat elrendelését.

Boer: A dolog úgy áll, hogy Szentiványi György a

a ház többsége által a kilépett tagok közöt soroztatni határozatott; 's midőn e tárgy a ház előtt másolszor felvetetett, akkor szólat fel Keller János, azt adván felszólalásának erősségül, hogy Szentiványi György utnak indult, de utjában elfogattatott. A ház határozata azt tartja, hogy a kik martius 1-ig mag nem jelennek, a képviselő sorából kilépetteknek tekintetnek; és ezen határozat első pontja alá soroztatott Szentiványi, ki maga hivatkozik azon nyomozásra, mely felfejti az ő elfogatásának okait. — Szentiványi György mártius 7-én indult el hazutól, és az nap tartóztatott le; de ha ez nem történt volna, ő nem lévén az igazoltak sorában, fel nem léphet. Következésképp egy olly egyén ellen, ki az igazolt képviselő közöt nem tartozik, nyomozást a ház nem is rendelhet. Hanem adassanak ki a kormánynek az irományok, hogy a büntény iránt rendelje el a szükséges teendő.

Halász Boldizsár: A kérdés igen egyszerű; egy példát hozok fel, Frideczki példáját. Mi ötlet igazoltuk, 's többen azt hozták fel ellene, hogy vizsgálatot szükséges rendelni bizonyos tények iránt. A jelen kérdésben az erdélyi kormánybiztos elrendelte Szentiványi ellen a vizsgálatot, 's csak azt a hibát láttuk ezen vizsgálatban, hogy azt egy kiviselő ellen nem a képviselő ház rendelte el; 's ha most Szentiványit igazolai akarnók, úgy járhatnánk el vele, mint Frideczkivel, hogy mint képviselőt igazoljuk, 's a bünténynek kinyomozására vizsgálatot rendelünk. 'S én úgy vélem, hogy addig az igazolásba bocsátkozni nem szabad, még a vizsgálat eredményét nem tudjuk.

Berzenczy László: Mikor e tárgy először szónyegen volt, akkor is kérem a házat, hogy küldjön ki valakit annak megvizsgálására, vajlon miért fogták el Szentiványit? 'S akkor azon feleletet kaptam, hogy az a kormány dolga. És mikor Frideczki esete előfordult, akkor a vád megvizsgálására tetszett a háznak bizost kiküldeni; és olly adatok kerültek elő, melyekből kitűnt, hogy ő vád alatt volt. Hogy mit csináljunk ezen esetben? igen természetes dolog, hogy mikor egy képviselő vádol valakit, előbb be kell nekünk bizonyítani, hibás-e ő vagy nem? Következésképp a képviselő állás módoságánál fogva kell nekünk követelni, hogy ez a kormány által egyszerűen ne kárhóztassék, kötelessége lévén a képviselő háznak is, mielőtt valakit bevesz, meggyőződnie annak tisztaságáról. Biztos kiküldetését kívánom.

Román Ferencz: Véleményem szerint a szönyegen lévő tárgy kettős kérdést foglal magában, azt, hogy azok után a mik történtek, lehet-e Szentiványi György képviselő társunk? és azt, hogy az alatt míg a törvényhozás helyétől távol volt, nem követ-t-e el ő ollyat a mi miatt az igazság szolgáltatásának büntető sulya alá esnék. Az első kérdés már a ház előtt tárgyalatott, és nem forogtak fen okok, miknél fogva Szentiványi igazolt követnek tekintetethet volna. Most pedig még terhelő okok is terjesztettek elő, melyek szerint még a bővebb vizsgálatnak szüksége is mutatkozik. És így ugy látom, hogy már az eddigiekből is kimondani lehetne, miképen Szentiványi képviselő állása nem igazolathatik. A kérdés második ágára: úgy emlékszem, hogy a kormány nem önhatalmából járt el a dologban; mert midőn Szentiványi képviselő igazolásának tárgyalásakor annak elfogatása felemlítettet, épen a ház határozatából szolitotta fel az elnök a kormányt, mind az elfogatás körülményeinek, mind pedig az arra alkalmat szolgáltatást okoknak szüksége vizsgálat utján meg tudására, és Csányi országos biztos a kormány intézkedésének következtében tette a vizsgálatot. Csányi eljárása tehát a ház akaratának nyomán történt. E szerint, minthogy a felmerülő körülmények közöt az igazolási bizottság jelentése szerint további vizsgálat szükséges, azt a háznak el kell rendelnie, mert csak azután lehet megtudni, hogy nem követett-e el ollyat, a miért nem elég az igazoltak sorából leendő kitöröltetés, hanem a büntető eljárásnak is fog kelleni következnie. A mennyiben mindazáltal Szentiványi még meg nem szünt képviselő lenni, én a vizsgálatot nem a kormány, hanem a ház által kívánom megtörtetni; mert azt ohajtom, hogy a ház a képviselő iránti rendelkezés jogát tartsa meg kezénél, és ne csak az engedelmet ő adja a képviselő elleni eljárásra nézve, hanem magát a vizsgálatot is ő tesse meg, és ha elég okok forognak fen, csak azontul nyisson utat a kormány intézkedésére. Én tehát valamit a vizsgálatot megteendőnek tartom, ugy azt is kívánom, hogy annak eszközölésére a ház küldjön ki tagot a maga kebeléből. (Helyes.)

Palóczy László: Ha a dolog a jegyzőkönyvek nyomán vesszük fontolóra, könnyű lesz a határozás. Nem ugy van a történet, mint Halász B. mondá, hogy a ház a nyomozásról nem tudott semmit. Midőn martiusban folytak az igazolások, és Szentiványiról szó volt, azt mondotta valaki, hogy azon urnak különös baja is van, mert letartóztaták valamely székely városban. Erre azt mondottuk, hogy ez fontos dolog, meg kell tudni, miben van? 's őrdemleg követ-e a nevezett egyén vagy nem, függőben hagyatott. Akkor az volt a határozat: igen jól tudom, mert szerencsém volt grátiájokból elnökösöködni, miszerint a ház nevében szólitassék fel a kormány, hogy vizsgálatssa meg a dolog, és terjessze a ház elibe. Ekképen nem lehet azt mondani, hogy a ház nem tudott semmit a vizsgálatokról, mert Csányi kormánybiztosnak meghagyatott, hogy tesse meg a vizsgálatot, megis történt ez, 's kiadatott az igazoló választmányának. Most azt mondja az igazoló bizottság, hogy a nyomozás nem tökéletes. A kérdés tehát most csak az lehet; maga küld-e vizsgáló egyént a képviselő ház, vagy ismét a kormányt bizza meg. Én azt tartom, a kormányra kellene ezt bizzni, vagy ha tetszik a háznak, maga küldhet ki tagjai közöt.

Szász Károly: Véleményem szerint a büntények nem tartoznak azoknak sorába, melyeknek nyomán az igazolást elrendelni lehessen, hanem a háznak kell engedelmet adni arra, hogy a nyomozás megtörténjék. A választmányának nem kellett volna ebbe avatkozni, hanem egyenesen azt kijelenteni: igazolja-e az illető egyént, vagy nem. Tehát azt vélem, utasítások a kormány, hogy folytassa tovább is az eljárást, a bizottságy pedig az igazolásra nézve adjon véleményét. A tárgyat tehát az igazoló választmányhoz kell visszautasítani, hogy a dolognak ezen ágáról adjon véleményét, a többi a kormányhoz tartozik.

Szász György: Úgy hiszem első kötelességünk mindent elkövetni arra, hogy a ház tagjai iránt intézkedni egyedül a ház rendelete folytán lehet. 2-or kötelességünk ügyelni arra, hogy valamely tag, ki gyanusítva van, addig ne foglalhassa el helyét, míg magát ki nem tisztítja. A jelen esetben ollyan adatok vannak, melyek nagyon is terhes gyanusítások, 's a képviselő egyenesen maga kéri a dolog megvizsgálását, de ha nem kérte volna is azt, kötelességnek tartom a házat megőrizni, hogy tagjai csak ollyanok lehessenek kik a közvélemény előtt tiszteltben állanak; 's azért kérem, hogy a vizsgálatot elrendelni méltóztatassék.

töltassék. Nem fogadom el azon véleményét, hogy a végre a kormány bizassék meg, mert ekkor adom a kormány eljárása alá a képviselőt, ha a ház elhatározta ellenében az eljárást.

Bethlen János: Miltóztassék a házának figyelembe venni, miszerint szükséges előbb azt elhatározni, vajjon Szentiványi György lemondott tagnak tekintetik-e vagy nem? mert ha ő lemondottnak nem tekintetik, akkor minden esetre a házának kell valakit a vizsgálattételre kiküldeni, ha pedig nem tekintetik képviselőül, akkor nincs szükség arra, hogy a ház küldjön ki biztost.

Elnök: Felfogásom szerint a dolog igen egyszerű. Szentiványi Györgyöt az igazoló bizottság nem igazolta, mert kérdés alatt van; tehát mindaddig őt még képviselőnek kell tekinteni, mert ha a ház elhatározta, vajjon Szentiványi György lemondott tagnak tekintetik-e vagy nem? és akkor lehet azon eset, hogy igazolhatja magát. Minthogy tehát onnan lehet kiindulni, hogy ő még képviselő, igen helyes az, mit Szacsvai mondott, miszerint fel kell a házának tekintélyét tartani, hogy az illy vad megvizsgálása iránt a ház maga intézkedjék. (Helyes.) Azon kérdésre fogunk tehát szavazni, vajjon az igazoló választmány véleményét a ház helyben hagyja-e vagy nem? A kik azt pártolják, méltóztassanak felállni. (Többség feláll.) Ennek következtében felszólítom a házat, hogy a jövő ülésben egy képviselő kiküldése végetti szótvalásra készen lenni méltóztassanak.

Dobolyi Sándor előadja folytatja: „Csikszereda közönségének idei április 17-18-án Bartos Imre főbíró, Kis József jegyző és Dóczi János szónok aláírásuk alatt kiadott jegyzőkönyv szerint az említett közönség, kitörtölt képviselő Petrichevich Horváth Dani helyébe, kiküldés útján egyhangúlag Erős Elek-et választá meg újabb képviselőnek. Melly jegyzőkönyvnek 2-dik pontja alatt azt olvasván az igazoló bizottság, mikép a fentforgó városi közönség, a választásról rendelkező t. cikknek azon intézkedését, melly szerint minden választó helységben központi választmány választása parancsoltatik, a választási ügynek minden ágazatában kezelésére és vezérlésére a szűk ség telenek nyilvánítja csak azért, mivel a városi közönség minden egyes polgárai addig is különbség nélkül szavazattal bírtak, midőn a világon rendezkező t. cikknek nyilvános határozat útján kimondott elmozdítását, mind elvileg, mind gyakorlatilag hibásnak, károsnak hiszi a bizottság: az okból az illy tetemes hiba elkövetésével végrehajtott követelést árvénytelennek nyilvánítja, s a többször nevezett közönséget egy újabb követeléstől az o' tekintetben rendelkező törvények által kimutatott kötelek szerint leendő végrehajtására felszólítani véli.

Berzenczei: Én öröklé pártoltam a következetességet, de ezt itt most nem pártolhatom. Ha méltóztatnak a dolgot megtekinteni, habár szem előtt kellett a 48-dik törvényt tartani, Csikszeredán nem volt szükség az összeírásra, mert ott minden székely szavazott, és most is szavoz. Azon városban összegyűltek mind a választók, követeleket választottak, és most csak azért, mert nincs összeírás, midőn az első követet már bevettük, most ezt csak simpliciter elcsapjuk? Őtet ezen egy szóért kiadni nem lenne egyéb, mint bosszantás valamiért, mellyben lényeges hiba nincs.

Dobolyi Sándor: Felvilágosítással tartozom azok irányában, miket Berzenczei mondott. Nem áll az, a mit állított, mert az 5-dik cikk 17. pontja azt mondja, hogy központi választmányának lenni kell, mert különben a részegyek és bujtogatók és tolvajok ki nem tudnának szemetelni. Ha a ház erre ügyelni nem kíván, úgy mindenféle istentelenségek út nyitnak. És mikor a városi közönség egyhangúlag kimondja, hogy ezen törvényt nem kívánja tekintetbe venni, sokkal többet vétkezett, mintsem hogy választást helyben hagyja. (Halljuk a jegyzőkönyvet.)

Csik Sándor: Midőn igazolási kérdésben a ház az igazoló bizottságnal egy értelemben nincs, és kétsége van az iránt, vajjon úgy járt-e el, mint az igazság hozza magával, olly esekben a ház mindig kívánta azon adatok előterjesztését, melyekből a választmány kiindult. Tehát a Csikszereda közönsége választásáról szóló jegyzőkönyvet felolvasandónak látom. (Halljuk.)

Dobolyi Sándor olvassa Csikszereda közönségének Erős Elek megválasztásáról szóló jegyzőkönyvét. 1-ör A' teljesen begyűlt városi népességünk elibe terjeszti szónokunk Dóczi János atyánkfiá, hogy az idő is raja telvén, főbíró atyánkfiá az elnöki szék elfoglalása, és a tanácskozás megnyitása végetti meghívására bizottságunk nevezetnének ki.

Az indítvány közpártolással elfogadtatván, kinevezettek az előterjesztett czélnak teljesítésére Márton Dávid tanácsos, Tamási József és Petres István atyánkfiái a népgyűlésünk iszenetének megvitelére főbíró atyánkfiához röktön el is mentek. 2-ör A' küldöttség kíséretébe megérkezett főbíró atyánkfiá közörmeli fogadtatások közt elnöki székét elfoglalván, velős beszédében eladta, miképen összes Magyarországnak folyamatban levő országgyűlésén csaknem képviselőtlentl maradt, mert Petrichevich Horváth Dániel ur által a mennyiben is elfoglalva volt képviselői helyünk, jelenleg teljesen üresen van; azért most fensőbb helyről érkezett rendelet következtében kell részünkről követet választani.

Eladta továbbá főbíró atyánkfiá 1847 | 8 évi 7-dik törvényczika értelmében központi bizottság megválasztását.

Örömrésztét fejt fel városi közönségünk a felsőbbség abbéli intézkedéseért, melly szerint utat nyerhetünk országos dolgokba választmányi olly követet keblünköl, ki bizalmunkat bírja, boldogjainkat rokoniilag érzi, tudja, — befolyhasson.

A' központi bizottság választásának mostani körülményeket a lefolyt időhöz mérve azért látjuk szükségtelemnek, hogy városi közönségünk minden egyes polgára eddig is különbség nélkül szavazattal bírt. — S mivel székely városi közönségünk a csak nem régebben eltörtöltetett 1-ső gyalog székely őrezred sorába levén sorozva, nem adózott; az érdekelt törv: czikk 15. §. is a' szavokész kiszemelése kulcsál nem alkalmazhatatik. — Azért összes Csikszeralással városi népgyűlésünk főbíró atyánkfiát követünk megválasztása rögtönös teljesítésére felhívja, 's erre utat nyitni kér.

3-ör Az előbbi határozat következtében elnök főbíró atyánkfiá szavazat beszédő bizottság kinevezését terjesztő népgyűlésnek elváb, városi közönségünk egy szóval, egy hangon és összeforrott rokonl érzséttől lelkesítette kijelenti, hogy kebelbeli Erős Elek atyánkfiát; mint a' ki bel- és küldolgaink körül igazságos működése által minden egyes polgártársnak szo-

retetét és bizalmát bírja a' most folyó összes Magyarországnak gyűlésére képviselőjének kinevezi, megválasztja és minden városunk részéről teendőkre felhatalmazza, ehhez képest főbíró atyánkfiá által felhozott szavazat bészédő bizottság kinevezését is szükségtelemnek nyilvánítja.

4-er Főbíró atyánkfiá örömet fejegetvén a' gyűlés érnyes folyamát, és a' nép-ség lélek 's szivegzezte akaratának tanusított kifejezésén. — Erős Elek atyánkfiát városunk követevé kijelenti. — A' városi nép-ség kifakadó örömjelenségei közt a' kijelentést köztudomásul veszi 'sab. (Helyeslés.)

Csik Sándor folytatja: a' felolvasott jegyzőkönyvben előhozott indokok olly alaposak, hogy a' választás helyessége iránt kétségeskedni lehetetlen. (Helyes.)

Kállai Ödön: Én egy általában azon véleményben vagyok, hogy ha mi egyszer törvény által meghatároztuk a' rendszabályt, azt minden választásoknál megtartani kötelezőségünk. A' jelen választási jegyzőkönyv felolvasása után meggyőződhettem a' ház minden tagja arról, hogy a' kérdéses választásnál a' rendes formáság, mellyet a' törvény kiszabott meg nem tartott. Én tehát nem lehetek azon véleményben, hogy ezen választást törvényesen történetek nyilvánítsuk, mert félek, ne hogy ebből gyakorlati kerekedjék, és a' törvény által kiszabott formák pontosan meg nem tartatnak. Erdélyre nézve meg kell jegyezni, midőn ezen parlament összegyűlt, némi kegyelettel volt az erdélyi választások iránt, minthogy még az új törvény gyakorlatába nem jöttek, mert csak akkor tételt közhírré az új törvény és azért nem kívántuk a' formáságok megtartását. Az o' sok idő folyt le és megtanultuk a' választást hírlapoktól; — most tehát a' választásoknál különbséget tenni nem kívánván a' törvény és modort megtartani óhajtom, és a' választmány véleményét helyeslem. (Szavazunk.)

Pap Szigmond Az előttem szóló igen csatlózik, ha azon hiedelemben van, miszerint Erdélyben is úgy mennek a' választások, mint Magyarországon. És épen azért szükségesnek vélem megmondani, mi qualificatiók vannak ott arra nézve, hogy valaki választó lehessen. Azt mondja az erdélyi törvény, mellyet Kolozsvárt hovácsoltak; hogy csak az választó ki 8 pengő forintnyi adót fizet a' fejánál kívül; — továbbá minden helységből, mellyben nincsen 50 háznál több csak egy, hol 100 háznál több van, két választó van. Epen azért figyelmeztetem a' házat, hogy az most is úgy van. Kívánom tehát, hogy ha egy hazában különben is egyforma alkotmány van, legyen egyforma a' törvénynek ereje is. Azt mondták az erdélyi országgyűlésen, hogy ott nincs urbanium, a' szerint a' választást nem lehetett kivinni, és expedie: st egyebet nem tudtak feltalálni mint azt: hogy minden, ki földes urának bizonyos napszámot szolgál, választó lehessen. Át megyek a' választásra. Erdélyben a' választás, nem hogy a' törvénynek értelmében történt volna, de még a' szerint sem mint Magyarországon divatozik. Én kívánom a' törvénynek minden formáját megtartani és azért ezen választást elvetendőnek vélem.

Szaplonczai: Miatán igen eltérő véleményt hallottam, kénytelen vagyok ellenkezőleg nyilatkozni. Magyarország Erdélyvel uniót ország, de mikor a' választási törvényt meghoztuk, akkor még nem volt unió. És kérdem, vajjon az erdélyi követek mind a' 48-ik törvény szerint választottak el? (Többször „egy sem.”) Akkor figyelmeztetem a' házat, hogy épen Pap Szigmond volt az, ki megemlítette, hogy Erdélyben egy választás sem történt úgy, mint a' 848-ik törvény kívánta, mert ott nem voltak összeírások. Miként lehet tehát épen ezen választást visszavetni? En érvénytelennek mondanam e' választást, ha az valamely korlátozással ment volna végbe, de a' jegyzőkönyvből épen azt látom, hogy a' városnak minden polgára, valamint előbb, úgy most is választó volt, tehát szükségtelem is lett minden központi választmány; választásból nemcsak senki ki nem záratott, hanem inkább szélesebb alapa volt állva. Miatán tehát eddig sem történt Erdélyben követelést a' 48-ik törvény szerint, midőn a' többieket elismertük, lehetetlen ezt el nem fogadni.

Szász Károly: A' ház sokszor kimondta, hogy az erdélyi képviselők igazolására nézve nem kívánja azon szigort, mint Magyarországra nézve, és azt minden képviselő megengedi, hogy e' részben egy kis eltérések vannak; és nem tartom igazságosnak és méltányosnak azt, miután 69 képviselő megvizsgálva a' 70-ik olly szigorral bíráltatik. Előtem szólott egy képviselő ur mondá, hogy nem volt törvényes a' választás, mert elmozdított az összeírás és nem volt központi választmány alakítva. Kérdem minek ott az összeírás hol minden ember választó? A' székely föld közepén egy város lakosai mindnyájan ugynevezett nem emberek, kiknek a' magyarországi törvények szerint is választási joguk eddig is fentartott, és semmi censushoz nem köttetett, részt vettek mindig a' választásban, tehát most is részt vesznek; ilyenekből áll Csik-Szereda város lakossága. — Midőn így áll a' dolog, mire való lett volna a' középponti bizottság. Én azt tartom, helyben kell hagyni a' választást.

Bárczi: A' választási törvény lelke az, hogy minden választási képességgel bíró egyén a' választásban szabadon részt vehessen. A' felolvasott jegyzőkönyvből kitűnik, hogy a' választáson minden képességgel bíró egyén jelen volt, 's hogy ellene senkinek nincs kifogása, ellene magát senki nem jelentette; következésképp Erős képviselő igazolendő. (Szavazunk.)

Palóczy László: Ha azok, miket Szaplonczai és Szász Károly képviselők előadtak az országgyűlés elején mondtak volna, midőn akkor hírtelen nem is volt idejök az erdélyieknek, talán nyomhatnának valamit, de most már semmit sem nyomnak. Most már Erdély nincs többé, Magyarországnak, Erdélynek, egy törvény van, épen az baj, hogy Erdélyben több törvény volt, mint kellett volna. A' törvény világosan megszabta kinek van joga követet választani; ha megengedjük azt, hogy a' választásra minden ingetlen 's gatyánan ember béz menjen, akkor a' régi cörteskedést ismét megújítjuk. — Azt meg kell gátolni és az igazoló választmány rendelete a' törvény értelmében aljon meg.

Talán Ede: Méltóztassanak arról megemlékezni, hogy a' Székelyföldön tehát Csikszeredán is, midőn a' katona kiállítás volt nemcsak a' 15-30 évesek soroztatnak be, hanem a' 30-40 évesek is katonai szolgálatra rendeltettek. Miként lehet tehát ott az összeírás annyira sürgetni, midőn a' választók nagy része a' haza szolgálatában a' határszéleken van? — En az elválasztott követet igazolandónak tekintem.

Halász Boldizsár: Azt kérdem: az unio valóság-e, és vannak-e Magyarországon kiváltságos emberek? Ha az unio valóság, és ha Magyarországon kiváltságosok nincsenek, sze-

retné tudni, miért legyenek kiváltságosok azon választók? Csak dalkozom az itt előadott elveken; helyesen mondá Palóczy László, hogy a' választásból ne rekesszessék ki senki, de a' törvénynek lelke az, hogy a' törvény megtartassék. Ott a' választás népgyűlésben történt, még határidő sem volt kitűzve, és a' nép azt sem tudta, hogy választásra jelenik-e meg, meglehet egy rész szántott akkor, midőn a' választás történt. — Közbizomány még az is, hogy bevalják azt, hogy tudják mi a' törvény, de nem tartják szükségesnek megtartani. Szász Károly mondá, hogy 69 esetben megengedték a' választást tehát a' 70-ik esetben is engedjük meg. Tehát in infinitum engedjük meg, és Erdély nem fogja megtartani a' magyar törvényeket? Ha egyetlen egyet hibáznak is a' törvény ellen, nem törvényes a' választás. Illy kérdést kitűzteni sem tartom helyesnek, mert ott hol nem tartott meg a' törvényes választás, kérdés sem lehet többé, hogy azon választás törvényes-e vagy nem.

Szacsvai: Én azt hiszem, mikor a' ház a' választások felett határoz, mintegy bíráskodik a' törvények értelmében, az a' választási ítéletet mond. Erdélyt a' VII. törv. czikk szerint 69 követ illeti; annak 2-ik §. szerint „Erdélyt, a' visszakapcsolt részeket ide nem érte, a' legközelebbi közös hongyűlésen 69 szavazat illeti”. A' 6-ik §. pedig ezt mondja „a' fenebbi rendelkezés mind a' királyi hivatalokra, mind a' képviselőkre nézve, Erdély hová hamarabb összehívandó országgyűlésének meggyőzésétől feltételeztetik, 's csak a' közelebbi magyar hongyűlésre terjed, azontúl az erdélyi érdekek képviseléseinek elrendezése, azon egyesült törvényhozás feladata leendő”. Már most mikor mi egyesültünk, és ezen törvénynek nyomán még csak határozatot sem hoztunk az iránt, hogy a' választási törvény Erdélyre is kiterjesztjük: azt hiszem, ha az igazoló választmány véleményét elfogadjuk, egyenesen ezen törvénynek értelmét szerjük meg. (Helyes!)

Elnök: Ugy látom a' ház szavazással kívánja a' kérdést eldönteni. Azok tehát, kik a' választmány véleményét pártolják, méltóztassanak felállni. (Nagy kevesébség.) Tehát Erős igazolt képviselő. (Vége köv.)

Felelős szerkesztő Gyurmán Adolf.

H I R D E T É S E K.

152 | 849.

2-10

Mind azon gyárosok, kereskedők, iparosok, mesterelemek és egyes üzérkedők, kik a' volt n.-várad, debreczeni, miskolci, vagy bármely fiók ruha bizottságnal a' magyar hadsereg felszerelésére szükséges anyagok vagy készletek szállítására szerződést kötöttek, azok szerződésüket, kivéve a' n.-várad ruhabizottságnal, a' lovasság felszerelésére tett köteleket, mellyek azontúl is ott lesznek teljesítendőek, az országos ruhabizottságnal Pesten kötelesek teljesíteni. Egyszersmind tudtul adatik, hogy ezentúl a' magyar hadsereg szükségének fedezésére mindennemű anyagok és készletek szállítása iránt egyedül, Pesten az országos ruhabizottságnal lehet szerződni. Pesten, máj. 16. 1849.

Lukács Sándor, az összes m. hads. felszerelési korm. biztosa.

87. | 1849.

Főhivás.

9-15

Minden magyarországi posztó-, vászon-, bőrgyárosok és iparosok általam ezennel felhivatnak, hogy gyártmányaiknak a' magyar hadsereg számára minél nagyobb mértékben leendő készítése végetti értekezésre folyó hó 25-31-ig Pesten az újpületben hivatalos szálláson okvetlenül megjelenjenek. Egy utal irásbeli pontos kimutatást hozzanak magokkal arról, hogy jelenben minő erővel működnek és gyártanak, valamint arról is, miszerint ha gyártmányaik az ország részére egy vagy két évig kedvező feltételek mellett illendő áron folytonosan átvételnek, működésüket mennyire kívánják terjeszteni? 's ez esetben három hónapról három hónapra mennyit képesek gyártani? Költ Pesten, májushó 7-kén 1849.

Lukács Sándor,

az összes magyar hadsereg felszerelési kormánybiztos.

Vaskereskedés eladás. 2-3

Szatmármegye Nagy-Károly városában, ez előtti Huttflész Ferencz, most Tollassy Tamás vaskereskedése, melly számos 6-vegy óta a' legszilárdabban fenáll; szabad kézből házzal együtt vagy a' nélkül eladó.

Venni szándékozók értekezhetnek iránta személyesen és bérmentett levelek által, magában a' veskereskedésben, vagy Debreczenben Tollassy T. özvegyenél.

2-3

Werfer József Debreczenben levő jól felszerelt Könyomdája, az ellene Tollassy kérelmére elrendelt váltói végrehajtás folytán, f. évi június 12-én a' helyszínén reggeli órákban árvereltetni fog.

Sárváry Ferencz, végrehajtó.

2-3

Köröztetés.

Krámer Ágoston VII-d. lovas útegbeli tűzmeister, közép terméti, hosszú, himlőhelyes arcú, haja szőke, orra horgas, szeme kék, testállása vastag, vörhenyeges bajszú és tömött szakállú, beszél és ír csupán németül, születéshelye Bécs, mesterségére fésűs, fogságából megszokván, elvitt magával fején egy behúzott csákót, egy honvéd atillát, egy fekete ócska nadragót, egy bakkancsot és egy magyar kardot; az ország minden közhatalosági, ezen szökevény kerestetésére, 's mennyiben közhatalos felaláltatának, a' legközelebbi katonai hatóságnak való átadására ezennel hivatalosan felszólítatnak. Kelt Győr városában, május 8-án 1849.

Baráth Miklós, hadbíró.

2-3

Jámbrík József, Gömör megyei, Hubo helységi születés, 24 éves, reformatus, nőlten, földmives; Dobe Márton, Gömör megyei Torpolyai születés, 23 éves, reform. nőlten földmives katonai unjoczkó, május 7-én Debreczenből küldetett szállítmánytól megszokván, az orsz. minden közhatalosági, a' nevezett személyek k. blokkban leendő kerestetésére, 's a' mennyiben felaláltatának, a' legközelebbi katonai hatóságnak; leendő átadásra, ezennel hivatalosan felszólítatnak. Debreczen, május 10-én 1849.

Orsz. hadi főparancsnok hvtlos távollétében Pulszky ezredes.